

PTZ/y

Olsztyn, 26 lutego 2018 r.

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W OLSZTYNIE**

WOPN.6400.30.2017.PK

DECYZJA

Na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r. poz. 1257, z późn. zm.), art. 56 ust. 2 pkt 1 i pkt 2 oraz ust. 4 pkt 3, 6 i 7 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 142, z późn. zm.), § 1 pkt 1 lit. a i lit. b, § 2, § 3, § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 oraz § 6 ust. 2 pkt 1 i pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), po rozpatrzeniu wniosku Zarządu Dróg Wojewódzkich w Olsztynie (reprezentowanego przez Transprojekt Gdańsk Sp. z o. o.) z 25 stycznia 2018 r.

Orzekam

- I. **Zezwolić** Zarządowi Dróg Wojewódzkich w Olsztynie na zniszczenie siedlisk i okazów odnożycy jesionowej *Ramalina fraxinea*, odnożycy kępkowej *Ramalina fastigiata*, odnożycy mączystej *Ramalina farinacea* oraz wabnicy kielichowatej *Pleurostucta acetabulum* poprzez usunięcie 20 drzew gatunku: jesion wyniosły, lipa drobnolistna oraz klon zwyczajny o obwodach pni (mierzonych na wysokości 1,3 m) od 150 cm do 271 cm, rosnących w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 504 na odcinkach Pogrodzie – Frombork (km: 21+340 – 29+710,47) i Frombork – Braniewo (km: 31+718 – 40+154,31).
- II. **Ustalić następujące ogólne warunki realizacji zezwolenia:**
  - 1) Za realizację zezwolenia odpowiada Wnioskodawca,
  - 2) Zezwolenie jest niezbywalne i dotyczy tylko Wnioskodawcy oraz podmiotów wykonujących na jego zlecenie czynności,
  - 3) Zezwolenie jest ważne w terminie do 31 grudnia 2021 r.,
  - 4) Zniszczenie siedlisk i okazów porostów (poprzez wycinkę drzew) nastąpi w terminie do 31 grudnia 2021 r., z wyłączeniem sezonu lęgowego ptaków (marzec – sierpień),
  - 5) Do 30 listopada 2021 r. należy wykonać nasadzenia zastępcze o wysokości co najmniej 1,5 m, w liczbie nie mniejszej niż 50 drzew, przy czym minimum połowę sadzonek należy posadzić w ciągu ww. drogi wojewódzkiej. Pozostałe drzewa powinny zostać nasadzone w możliwie jak najmniejszej odległości od opisywanej drogi. Do nasadzeń należy użyć rodzimych gatunków drzew takich jak: lipa drobnolistna, klon zwyczajny, jesion wyniosły, dąb szypułkowy, brzoza brodawkowata, czy grab pospolity,
  - 6) Nie dopuszcza się stosowania do nasadzeń zastępczych kultywarów i odmian ozdobnych oraz form mieszańcowych ww. gatunków drzew, zwłaszcza okazów szczepionych, sterylnych, modyfikowanych genetycznie, żyjących krócej niż formy typowe, o zniekształconym pokroju pnia i korony (np. okrągła, przerzedzona, zbyt silnie podkrzesana korona, powyginany pień lub konary), o niskim wzroście, o wielu

- gniach, o zniekształconych lub wybarwionych na inny niż zielony kolor liściach, o korze oraz owocach innych niż typowe,
- 7) Nasadzenia zastępcze należy opalikować oraz poddawać regularnej pielęgnacji przez okres minimum 3 lat,
  - 8) W przypadku obumarcia lub uszkodzenia dokonanych nasadzeń zastępczych z winy Wnioskodawcy (np. wskutek nieprawidłowej pielęgnacji, braku podlewania itp.) – drzewka zostaną wymienione na zdrowe, w podobnym wieku, należące do jednego z ww. gatunków, w terminie do 3 lat od ich nasadzenia.
  - 9) Podczas wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych należy pamiętać o podlewaniu, prawidłowym wyprowadzaniu korony drzewa oraz unikaniu jej nadmiernego przycinania (podkrzesywania).
  - 10) W terminach do 15 stycznia 2019 r., 15 stycznia 2020 r. oraz 15 stycznia 2021 r. należy składać do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie sprawozdania częściowe z zakresu wykorzystania niniejszego zezwolenia. Powinny one zawierać następujące informacje:
    - a) Czy dokonano wycinki drzew wraz ze zniszczeniem występujących na nich porostów,
    - b) W przypadku dokonania wycinki – jej termin, liczbę i lokalizację wyciętych drzew,
    - c) Informację z ewentualnego wykonania zawartego w decyzji warunku jej realizacji tj. dokonania nasadzeń zastępczych, takie jak: gatunek drzew, ich wiek/obwód, dokładne miejsce i termin nasadzenia oraz zastosowane zabiegi pielęgnacyjne.
  - 11) W terminie do 15 stycznia 2022 r. należy złożyć do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie sprawozdanie końcowe z zakresu wykorzystania niniejszego zezwolenia. Sprawozdanie powinno zawierać następujące informacje:
    - a) Termin przeprowadzonej wycinki,
    - b) Informację z wykonania zawartego w decyzji warunku jej realizacji tj. dokonania nasadzeń zastępczych, takie jak: gatunek drzew, ich wiek/obwód, dokładne miejsce i termin nasadzenia/objęcia pielęgnacją, zastosowane zabiegi pielęgnacyjne.Powyższe informacje należy przedstawić w formie graficznej na mapie, wraz z: opisem, legendą i dokumentacją fotograficzną pozwalającą zweryfikować liczbę i dokładną lokalizację nasadzanych drzew.
  - 12) Po 3 latach od wprowadzenia nasadzeń zastępczych należy złożyć do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie sprawozdanie dotyczące przeżywalności nasadzonych drzew. Sprawozdanie powinno zawierać informację o liczbie drzew, które zachowały żywotność, ich stanie zdrowotnym oraz ewentualnych wymianach chorych / uszkodzonych drzew na nowe.

Uzasadnienie

Wnioskiem z 25 stycznia 2018 r. (data wpływu 29 stycznia 2018 r.) Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie reprezentowany przez Transprojekt Gdańsk Sp. z o. o. wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie o wydanie zezwolenia na zniszczenie siedlisk i okazów 4 gatunków chronionych porostów poprzez usunięcie 20 drzew

rosnących w pasie drogowym drogi wojewódzkiej nr 504 na odcinkach: Pogrodzie – Frombork (km: 21+340 – 29+710,47) i Frombork – Braniewo (km: 31+718 – 40+154,31). Realizacja wnioskowanych czynności związana jest z planowaną przebudową ww. drogi wojewódzkiej, w ramach inwestycji pn.: „Rozbudowa drogi wojewódzkiej nr 504 na odcinku Pogrodzie – Braniewo” finansowanej ze środków Unii Europejskiej z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko – Mazurskiego na lata 2014 – 2020.

Zgodnie z § 1 pkt 1 lit. a i lit. b oraz § 2, § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408), odnożyca jesionowa oraz odnożyca kępkowa są objęte ochroną ścisłą, a odnożyca mączysta oraz wabnica kielichowata ochroną częściową i zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 1 i pkt 3 oraz ust. 2 pkt 1 i pkt 3 cytowanego rozporządzenia istnieje zakaz umyślnego niszczenia okazów oraz zakaz niszczenia siedlisk gatunków objętych ochroną. Ponadto ww. gatunki porostów są wymienione w *Polskiej Czerwonej Liście Porostów* (Cieśliński i in. 2006) - odnożyca jesionowa, odnożyca kępkowa oraz wabnica kielichowata w kategorii wymierające, a odnożyca mączysta w kategorii narażone na wyginięcie.

W myśl art. 104 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji, chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej.

Na podstawie art. 56 ust. 2 pkt. 1 i pkt 2 oraz ust. 4 ustawy o ochronie przyrody regionalny dyrektor ochrony środowiska może wydać zezwolenie na wykonanie czynności zakazanych wobec gatunków grzybów objętych ochroną częściową i ścisłą w przypadku braku rozwiązań alternatywnych, jeżeli nie będzie to szkodliwe dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji tych gatunków oraz w przypadku zaistnienia przynajmniej jednej z przesłanek wskazanych w art. 56 ust. 4 pkt 1-7 tejże ustawy.

Zasadniczą kwestię przy wydawaniu zezwoleń w trybie art. 56 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody stanowi zatem przeanalizowanie, a następnie ustalenie, czy w danej sprawie zachodzą kumulatywnie wszystkie ww. przesłanki, co jest równoznaczne z możliwością wydania stosownego zezwolenia.

Wyrażając zgodę na zniszczenie siedlisk i okazów gatunków chronionych porostów, które występują na wymienionych w załączniku do niniejszej decyzji drzewach wzięto pod uwagę przede wszystkim: możliwość spełnienia przez wniosek przesłanek do wydania zezwolenia zawartych w art. 56 ust 4 ustawy o ochronie przyrody, gatunek chronionego porostu (jego status ochronny i biologię), stan zdrowotny drzew przeznaczonych do wycinki, zagrożenie jakie stwarzają dla użytkowników drogi oraz fakt, że drzewa te kolidują z projektowaną rozbudową drogi wojewódzkiej.

Po dokonaniu analizy zgromadzonego materiału dowodowego ustalono, że głównym powodem wykonania wnioskowanych czynności (w tym usunięcia przydrożnych drzew) jest konieczność rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 504 na odcinku Pogrodzie - Braniewo oraz dostosowania jej parametrów technicznych do wymogów rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 124).

W ramach planowanej rozbudowy drogi przewiduje się:

1. Rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 504 na odcinku Pogrodzie – Braniewo w podziale na dwa odcinki, z pominięciem odcinka długości ok. 2,3 km przebiegającego przez miejscowość Frombork, przebudowanego w 2010 r.:
  - a) odcinek 1: Pogrodzie – Frombork od km 21+346,00 (skrzyżowanie z drogą wojewódzką nr 503, bez rozbudowy skrzyżowania) do km 29+710,47,

- b) odcinek 2: Frombork – Braniewo od km 31+718,00 do km 40+154,31 (skrzyżowanie z drogą krajową nr 54, bez rozbudowy skrzyżowania),
2. Przebudowę zjazdów i skrzyżowań drogi z innymi drogami,
  3. Budowę nowych i przebudowę istniejących w terenie zjazdów indywidualnych i publicznych,
  4. Wycinkę drzew kolidujących z przebudową i zagrażających bezpieczeństwu użytkowników ruchu,
  5. Przebudowę/ budowę oświetlenia ulicznego, odwodnienia i innych kolidujących urządzeń infrastruktury technicznej,
  6. Przebudowę obiektów inżynierskich,
  7. Budowę zatoki do ważenia pojazdów,
  8. Przebudowę przejazdu kolejowego w miejscowości Stępień,
  9. Budowę nowych i przebudowę istniejących zatok autobusowych, chodników, przejść dla pieszych i miejsc postojowych,
  10. Przebudowę fragmentu ścieżki rowerowej Green Velo (odcinek 1) i budowę ciągów pieszo – rowerowych,
  11. Zastosowanie rozwiązań inżynierii ruchu dostosowujące przebieg drogi do potrzeb okolicznych mieszkańców i przyległego zagospodarowania terenu.

Wnioskowane do wycinki drzewa kolidują z w/w elementami infrastruktury drogowej, lub są do nich zbliżone na tyle, że prowadzenie robót spowoduje radykalne uszkodzenie ich systemów korzeniowych. Wykonanie rozbudowy drogi przyczyni się do poprawy stanu technicznego, w zakresie dostosowania do obowiązujących warunków technicznych oraz zapewnienia bezpieczeństwa dla użytkowników drogi.

Powodem podjęcia inwestycji są potrzeby społeczne, w tym:

1. Poprawa jakości życia oraz bezpieczeństwa miejscowej ludności,
2. Rozwój gospodarczy regionu,
3. Poprawa warunków, płynności i bezpieczeństwa ruchu lokalnego i tranzytowego,
4. Poprawa dostępności i atrakcyjności terenów inwestycyjnych i turystycznych rejonu,
5. Zwiększenie dostępności rejonu dla transportu towarowego i osobowego.

Aby móc zrealizować projekt zgodnie z harmonogramem konieczne jest usunięcie wnioskowanych drzew oraz zasiedlających je porostów. Opóźnienie wycinki zablokuje postęp prac budowlanych i obniży jakości prowadzonych robót. Stwierdzić ponadto należy, iż część z zaplanowanych do wycinki drzew cechuje się złym stanem zdrowotnym. Przedmiotowa wycinka jest niezbędna ze względu na: ochronę zdrowia i życia ludzkiego (część z wnioskowanych do wycinki drzew zagraża bezpieczeństwu użytkowników drogi) oraz ważny interes społeczny (inwestycja przyczyni się do rozwoju gospodarczego i społecznego sąsiadujących miast i regionu). Wnioskowane czynności wynikają więc z koniecznych wymogów nadrzędnego interesu publicznego jakim jest przebudowa drogi publicznej. Usunięcie drzew leży w interesie zdrowia lub bezpieczeństwa powszechnego oraz podyktowane jest także ważnym interesem strony ze względu na kluczowe znaczenie drogi wojewódzkiej 504 dla województwa warmińsko-mazurskiego. Odpowiada to przesłankom wymienionym w art. 56 ust. 4 pkt 3, pkt 6 i pkt 7 ustawy o ochronie przyrody.

Po analizie wniosku oraz raportu oddziaływania na środowisko dla opisywanej inwestycji stwierdzić należy, że w wyniku realizacji zaplanowanej inwestycji na drodze wojewódzkiej nr 504 na odcinku Pogrodzie - Braniewo zniszczeniu ulegnie następujący odsetek lokalnych populacji poszczególnych gatunków porostów objętych ochroną:

Lp.	Gatunek porostu	Ogólna liczba drzew	Liczba wycinanych drzew	Liczba drzew pozostających	Procent niszczonej populacji
1	odnożyca jesionowa	435	157	278	36%
2	odnożyca kępkowa	512	200	312	49%
3	odnożyca mączysta	639	252	387	39,4%
4	wabnica kielichowata	23	3	20	13%

Oceniając wpływ realizacji wnioskowanych czynności na populacje porostów należy zauważyć, iż procent zniszczenia lokalnych populacji będzie dość niski (od 13 – 49%). Wycięcie wnioskowanych drzew nie wpłynie więc znacząco negatywnie na populacje ww. gatunków porostów. Mając na uwadze również fakt, iż gatunki te są spotykane dość często na drzewach przydrożnych regionu oraz nie są zagrożone w Polsce północnej i północno-wschodniej – tut. organ stwierdza, że realizacja niniejszego zezwolenia nie będzie szkodliwa dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji ww. gatunków porostów.

W przedmiotowej sprawie rozwiązania alternatywne zostały przeanalizowane w postępowaniu w zakresie wydania decyzji środowiskowej. W następstwie ww. postępowania dopuszczono do realizacji wariant optymalny w zakresie ochrony środowiska.

W analizowanym przypadku zniszczenie siedlisk i okazów porostów chronionych związane jest z usunięciem drzew kolidujących z realizowaną inwestycją oraz zagrażających bezpieczeństwu na drodze. Wycinka ta wiązać się będzie ze zniszczeniem siedlisk i okazów porostów, gdyż są to organizmy epifityczne występujące na pniach żywych i martwych drzew. Brak jest więc rozwiązań alternatywnych w odniesieniu do wnioskowanych czynności. W związku z powyższym zostały spełnione również dwie przesłanki główne wymienione w art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody.

Aby zapewnić ciągłość trwania populacji ww. gatunków porostów oraz stosując zasadę przezorności w celu wyeliminowania zagrożenia dla ich lokalnych populacji Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie nałożył warunek dokonania nasadzeń zastępczych. Podstawą do nadania tego warunku jest art. 56 ust. 4 ustawy o ochronie przyrody, który mówi o braku szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony dziko występujących populacji gatunków chronionych oraz art. 56 ust. 7 pkt 9 cytowanej ustawy, zobowiązujący regionalnego dyrektora ochrony środowiska do nałożenia w zezwoleniu warunków realizacji wynikających z potrzeb ochrony populacji gatunków chronionych i ich siedlisk. Wskazany w decyzji obowiązek wykonania nasadzeń zastępczych w liczbie przynajmniej 50 drzew należących do rodzimych gatunków, które najczęściej są zasiedlane przez porosty, ma na celu stworzenie w przyszłości potencjalnych siedlisk dla ww. gatunków porostów. Stosowanie do nasadzeń kultywarów i odmian ozdobnych oraz form mieszańcowych drzew odbiegających od egzemplarzy typowych dla gatunku niesie ze sobą ryzyko, iż nasadzenia zastępcze nie będą stanowiły dogodnego siedliska dla porostów. Egzemplarze takie mogą być mniej żywotne, bardziej podatne na choroby, ich pnie (będące właściwym mikrosiedliskiem porostów) będą miały mniejszą powierzchnię dostępną do zasiedlenia. Skutkować to może zmniejszeniem liczby dostępnych dla porostów siedlisk, a tym samym ograniczyć możliwość odtworzenia ich lokalnej populacji. Drzewa te będą formami obcymi regionalnie oraz zmienią lokalny krajobraz (w tym krajobraz kulturowy). Istnieje ponadto ryzyko hybrydyzacji drzew o zmodyfikowanym genomie z okazami rodzimymi, co doprowadzi do utrwalenia obcych genów w lokalnych populacjach drzew. Podobnie obowiązek pielęgnacji nasadzeń zastępczych oraz ewentualnej wymiany obumarłych / uszkodzonych drzewek w okresie 3 lat, służy zapewnieniu warunków egzystencji występujących w rejonie populacji ww. gatunków porostów.

W niniejszej decyzji z wnioskowanego czasu realizacji zezwolenia wyłączono okres lęgowy ptaków (przypadający na miesiące marzec – sierpień), co miało na celu zapobieżenie możliwości zakłócania i niszczenia lęgów ptaków. Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r., poz. 2183), w stosunku do wszystkich gatunków ptaków objętych ochroną obowiązują m.in. zakazy: niszczenia gniazd, jaj, zabijania piskląt (zakaz niszczenia gniazd nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych lub terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne - § 9 pkt 2 ww. rozporządzenia). Okres gniazdowania jest indywidualny dla poszczególnych gatunków ptaków i uzależniony od ich biologii i specyfiki siedliska. Zgodnie z wiedzą ornitologiczną w tym zakresie, w okresie od 1 września do końca lutego, ptaki należące do gatunków mogących zakładać gniazda w parkach, czy zadrzewieniach przydrożnych nie gniazdują. Aby nie stworzyć ewentualnego zagrożenia dla chronionych gatunków ptaków oraz uniknąć ewentualnego złamania wyżej wymienionych zakazów, wprowadzono ograniczenia w stosunku do terminu realizacji niniejszego zezwolenia.

W związku z powyższym orzeczono jak w sentencji.

Pouczenie

1. Zmiany w zakresie realizacji niniejszego zezwolenia wymagają uzyskania zgody Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie;
2. Wykonywanie innych czynności niż wskazano w niniejszej decyzji wymaga uzyskania stosownego zezwolenia;
3. Zezwolenie dotyczy tylko i wyłącznie ww. gatunków chronionych porostów;
4. Należy mieć na względzie art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody, w myśl którego, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do gatunków objętych ochroną, podlega karze aresztu lub grzywny;
5. Zgodnie z art. 56 ust. 7a-7j ustawy o ochronie przyrody, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie dokonuje kontroli spełniania warunków określonych w wydanych zezwoleniach. Podczas kontroli możliwe jest wejście na teren realizacji zezwolenia, żądanie pisemnych i ustnych informacji związanych z przedmiotem kontroli, wgląd do dokumentacji związanej z przedmiotem kontroli, sporządzenie z niej odpisów i kopii oraz zabezpieczenie tej dokumentacji. Zezwolenie można cofnąć w przypadku, gdy nie są spełniane wszystkie warunki realizacji zezwolenia;
6. Zgodnie z art. 127 i art. 129 Kodeksu postępowania administracyjnego, od niniejszej decyzji służy stronom odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w terminie 14 dni od jej otrzymania.
7. Zgodnie z art. 127a Kodeksu postępowania administracyjnego, w ciągu 14 dni od daty otrzymania decyzji strona może złożyć oświadczenie o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania. Z dniem doręczenia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Olsztynie oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do odwołania decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie
Regionalny Konservator Przyrody